

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-256/17-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola a mateřská škola Lipová, okres Cheb
Sídlo	č. p. 128, 350 02 Lipová
E-mail právnické osoby	skolalipova-cheb@seznam.cz
IČ	75004852
Identifikátor	600066231
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michaela Lámerová
Zřizovatel	Obec Lipová
Místo inspekční činnosti	č. p. 128, 350 02 Lipová
Termín inspekční činnosti	10. 5. 2017 – 11. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Lipová, okres Cheb (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem (dále „kapacita“) 30 žáků, mateřské školy s kapacitou 24 dětí, školní družiny s kapacitou 25 žáků a školní jídelny s kapacitou 55 stravovaných.

Základní škola tvořená jednou třídou se čtyřmi ročníky prvního stupně (druhý až pátý ročník) vzdělávala k datu inspekční činnosti 23 žáků. Třída se na výuku některých předmětů dělí na skupiny. K datu inspekční činnosti škola eviduje jednoho žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Mateřská škola má jednu třídu, ve které se k datu inspekční činnosti vzdělávalo 15 dětí, z nichž jedno dítě bylo mladší tří let a jedno dítě bylo v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky. Provoz mateřské školy je stanoven od 6:30 do 15:30 hodin, úplata za předškolní vzdělávání činí 200 Kč měsíčně.

Zájmové vzdělávání škola poskytuje ve školní družině ve dnech školního vyučování v době od 6:30 do 7:40 hodin a po vyučování od 11:40 do 15:00 hodin za úplatu 100 Kč měsíčně. K pravidelné denní docházce do školní družiny jsou zapsáni všichni žáci základní školy.

Škola má vlastní školní jídelnu, která zajišťuje stravování pro děti a žáky školy a pro zaměstnance. Ve školní jídelně se připravuje školní stravování (obědy) pro žáky základní školy a pro děti mateřské školy (přesnídávky, obědy a svačiny). Škola je zapojena do projektu Ovoce a zelenina do škol.

Informace o činnosti školy jsou dostupné ve škole a na webových stránkách <http://skolalipova.cz/>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola informuje o své činnosti zejména pravidelnými zprávami o aktuálním dění a akcích školy zveřejňovanými na webových stránkách a v budově školy, na vývěskách v obci a v okolních obcích, v regionálním tisku a prezentací na veřejnosti. O postupu při přijímání uchazečů ke vzdělávání poskytuje informace ve škole a ve výše zmíněných zdrojích. Vzhledem k dostatečné kapacitě byli v hodnoceném období k předškolnímu, základnímu i zájmovému vzdělávání přijati všichni uchazeči.

Ředitelka školy vykonává činnost od roku 2006, k výkonu funkce splňuje všechny předpoklady stanovené právním předpisem. Současně vykonává i činnost výchovné poradkyně a metodičky primární prevence. Vzdělávání ve škole zajišťují spolu s ředitelkou učitelka základní školy, učitelka mateřské školy a vychovatelka školní družiny. Malý kolektiv pedagogických pracovníků ředitelka využila k efektivní spolupráci vyučujících při naplňování výstupů školního vzdělávacího programu základní i mateřské školy a aktivní spolupráci při vyhodnocování výsledků vzdělávání a organizaci školních akcí.

Řízení školy je plánovité, organizační struktura nastavená v organizačním řádu je efektivní a odpovídá velikosti a potřebám školy s výjimkou organizace chodu mateřské školy a školní družiny v okrajových částech dne, kdy dochází ke spojování činností dětí mateřské školy a žáků školní družiny za podmínek, které negativně ovlivňují průběh předškolního vzdělávání.

Škola má ve svých dokumentech nastavená jasná pravidla a funkční mechanismy k organizování vlastní činnosti a komunikaci uvnitř i vně školy, pravidla jsou dostupná nejen ve škole, ale i na školních webových stránkách.

Ředitelka vytváří podmínky k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, kurzy a semináře absolvované v hodnoceném období byly účelně zaměřeny na prohlubování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků zejména v oblasti společného vzdělávání. Získané poznatky jsou vzájemně pedagogy sdíleny a využívány v praxi.

Mimo standardních finančních zdrojů, kterými jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu, finanční prostředky zřizovatele a vlastní finanční prostředky školy, patří mezi významné zdroje školy projekty financované z Evropského sociálního fondu. Získané prostředky škola využívá ke zkvalitnění podmínek pro vzdělávání. V hodnoceném období se jednalo např. o projekt Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – šablony pro mateřskou a základní školu pro méně rozvinutý region. Mateřská škola pro svou činnost získala v rámci tohoto projektu finanční prostředky na zřízení pracovní pozice chůvy k dvouletým dětem a finanční prostředky na vzdělávání učitelky mateřské školy v logopedickém kurzu; pro podporu žáků základní školy ohrožené školní neúspěšností byla zajištěna třikrát týdně odpolední příprava na vyučování.

V hodnoceném období škola prováděla nezbytné revize a běžné opravy. Byla provedena rekonstrukce otopného systému školy, budovy byly zatepleny a opatřeny novou fasádou, ze školní jídelny-výdejny byla vybudována vlastní školní jídelna. Na školní zahradě, kterou škola hojně využívá ke svým aktivitám, byla provedena výměna střechy altánu a provedena renovace dřevěných herních prvků, s pomocí rodičů dětí a žáků byly vykáceny staré stromy a vysazeny nové.

Materiálně technické vybavení základní školy je na velmi dobré úrovni, je plně využíváno pro vzdělávání dětí a žáků a výraznou měrou přispívá ke zkvalitňování vzdělávání. Nábytek ve třídách a ve školní jídelně odpovídá fyziologickým potřebám dětí a žáků. Ve škole je k dispozici dostatečné množství hraček a didaktických pomůcek. K venkovním sportovním aktivitám škola využívá školní zahradu a sportovní hřiště místní tělovýchovné jednoty.

Škola vyhledává a vyhodnocuje rizika možného ohrožení života a zdraví dětí a žáků a přijímá opatření k jejich odstranění, vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání a výchovu dětí a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání umožňuje škole naplňovat požadovaný obsah vzdělávání stanovený v příslušném rámcovém vzdělávacím programu a orientovat se na cíle vzdělávání, zaměřené na podporu rozvoje klíčových kompetencí a osobnosti žáků. Většina disponibilních hodin je využita k posílení hodinové dotace vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a Matematika a její aplikace. Od třetího ročníku je vyučován německý jazyk, výuku anglického jazyka škola nabízí, ale na přání rodičů je vyučován pouze jazyk německý. Na výuku některých předmětů je třída dělena na dvě skupiny, zpravidla jsou v jedné skupině žáci druhého a třetího ročníku a v druhé skupině žáci čtvrtého a pátého ročníku. Účelné rozdělení třídy na skupiny umožňuje obsah vzdělávání diferencovat podle jednotlivých ročníků a připravovat výuku v souladu se vzdělávacími potřebami žáků.

Výuka v hospitovaných hodinách byla vedena odborně a věcně správně, hodiny byly pečlivě připravené z hlediska stanovení vzdělávacích cílů, vyznačovaly se dobrou organizací činností, společným znakem byla návaznost na předchozí výuku. Ve sledovaných v hodinách, při kterých byla třída rozdělena na skupiny, převažoval frontální způsob vedení

výuky vhodně kombinovaný se samostatnou prací žáků, při které bylo respektováno individuální tempo žáků. Přes malou pestrost zvolených forem a metod byly tyto účelné a umožňovaly efektivní diferenciaci výuky mezi jednotlivými ročníky. Časté střídání činností přispívalo k aktivizaci žáků. Vhodně byly zařazeny mezipředmětové vztahy a souvislost obsahu výuky s reálnými situacemi každodenního života. Účelné využívání vhodných pomůcek včetně interaktivních tabulí podporovalo rozvoj představivosti u žáků a přispívalo k názornosti výuky. Poskytovaná bezprostřední zpětná vazba posilovala pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků a působila motivačně, snaha vyučujících o zařazování vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků však byla ojedinělá. Atmosféra v hodinách byla klidná, přátelská a podporující učení.

Předškolní vzdělávání vychází z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu, jejichž záměry a očekávané výstupy zahrnují oblasti Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací nabídka je přizpůsobena všem dětem podle jejich schopností a věku, při organizaci vzdělávání pomáhá učitelce chuť, která se věnuje především věkově nejmladším dětem. V důsledku toho má učitelka možnost se individuálně věnovat dětem starším.

Klima třídy podporovalo pozitivně učení dětí, jejich soustředění a pozornost vycházely z nabídky zajímavých aktivit založených na činnostním učení, pokusech a experimentech. Při sledovaných činnostech děti projevovaly zručnost, uměly si poradit s problémovou situací, učitelka jim správně nechávala dostatek prostoru pro řešení, při pracovních a výtvarných činnostech respektovala představu dětí, nechávala prostor pro rozvíjení jejich fantazie. Děti využívaly konstruktivní stavebnice, velké kostky pro stavby objektů, čímž byla rozvíjena zejména jejich prostorová orientace. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený, režim dne respektoval věkové schopnosti a individuální potřeby dětí. Průběh předškolního vzdělávání podporoval základy pracovních dovedností, předmatematické a čtenářské gramotnosti. Učitelka upřednostňovala při komunikaci rozhovor a vysvětlování, děti povzbuzovala pochvalou, méně často využívala sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí, které by podporovaly rozvoj sociální kompetence. Při uklidu hraček, oblékání, hygieně a stravování během dne jsou děti vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci.

Při pobytu venku děti dodržovaly daná pravidla, učitelka tak mohla využít volné chůze po celou dobu vycházky, při které děti byly vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Pro rozvoj obratnostních dovedností a fyzické kondice dětí učitelka vhodně využila přírodních nerovností a překážek v lese.

V okrajových částech dne probíhaly propojené činnosti dětí mateřské školy a žáků školní družiny v herně mateřské školy. V době bezprostředně před začátkem vyučování (cca 7:25 – 7:40 hodin) a v době po odpoledním odpočinku dětí (14:15 – 14:45 hodin) dochází k neúměrnému zvýšení počtu dětí a žáků ve třídě mateřské školy, což se negativně promítá do vzdělávání zejména dětí mateřské školy. Vyšší počet přítomných žáků školní družiny narušuje klima vzdělávání dětí zejména zvýšeným hlukem a nepřehledným pohybem žáků v prostorách třídy, tím se snižuje kvalita jinak vyhovujících psychosociálních podmínek pro vzdělávání dětí v mateřské škole.

Vzdělávací cíle školního vzdělávacího programu školní družiny jsou stanoveny v návaznosti na školní vzdělávací program základní školy, vzdělávací obsah je rozpracován do tematicky zaměřených ročních plánů (např. *Cesty za poznáním*). Žáci jsou formou různorodých zájmových, odpočinkových a rekreačních aktivit, často organizovaných ve spolupráci se základní školou, vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních činnostech, zejména při odpočinkových a rekreačních aktivitách probíhajících na školní zahradě. Bezprostředně po obědě byl žákům ponechán prostor a čas ke společnému hraní nebo činnostem, které si volili podle vlastního zájmu. Následovaly sportovní činnosti a pohybové hry zaměřené na rozvoj obratnosti, rychlosti a síly. Při sledovaných činnostech byl kladen důraz na aktivní zapojení všech žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí v mateřské škole učitelka pravidelně sleduje, aktivně s nimi pracuje, získané informace využívá k individuální práci s dětmi a tím předchází případnému nerovnoměrnému vývoji dětí. Učitelka zakládá dětem portfolia, v rámci pedagogické diagnostiky pracuje s vývojovou kresbou dětí, zvýšenou pozornost věnuje vzdělávání dítěte v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky, pro které vhodně volí odpovídající náročnost činností.

Základní škola systematicky sleduje výsledky vzdělávání žáků; pro jejich hodnocení využívá vlastní nástroje (písemné práce, ústní zkoušení, testy atd.) a kritéria hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Škola podává informace o průběžných výsledcích vzdělávání zákonným zástupcům a žákům prostřednictvím žákovské knížky, další informace o žácích mohou zákonní zástupci získat v průběhu třídních schůzek nebo při individuálních konzultacích. O výrazném zhoršení prospěchu žáka jsou zákonní zástupci vyrozumíváni písemně. Výsledky vzdělávání žáků škola vyhodnocuje při pravidelných jednáních pedagogické rady, zjištěnými vzdělávacími výsledky se zabývá a přijímá účinná opatření. Škola vytváří podmínky k poskytování podpůrných opatření; identifikuje individuální potřeby žáků při vzdělávání, spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se v hodnoceném období úspěšně vzdělávali podle individuálních vzdělávacích plánů.

Z celkových výsledků vzdělávání je patrné, že hodnocení výsledků vzdělávání žáků je motivační a že uskutečňovaná strategie předcházení školní neúspěšnosti je účinná. Škola v hodnoceném období neevidovala neomluvenou absenci ani neprospívající žáky. Přibližně 74 % žáků prospívá s vyznamenáním. Funkční součástí prevence školní neúspěšnosti je žáky využívaná nabídka doučování.

Škola má efektivně nastavený systém předcházení závadovému chování žáků. O jeho účinnosti svědčí fakt, že ve školním roce 2015/2016 byla výchovná opatření ukládána zcela ojediněle (ve třech případech napomenutí třídního učitele), škola ve vyšší míře využívá možnost motivačního hodnocení chování žáků, ve školním roce 2015/2016 udělila 15 pochval. Škola zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů podle plánu primární prevence, má účelně nastavené mechanismy na předcházení a řešení patologických jevů.

Při naplňování školních vzdělávacích programů škola úzce spolupracuje s mnoha partnery. Aktivně se účastní života obce a podílí na řadě společenských a sportovních akcí (např. školní besídka, den otevřených dveří, tvůrčí dílny, burzy oblečení a hraček, vystoupení pro seniory) pořádaných nejen pro děti a žáky školy, ale i pro jejich zákonné zástupce a širokou veřejnost. O těchto aktivitách škola informuje veřejnost na svých webových stránkách a ve výroční zprávě.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zkvalitnění materiálních podmínek pro vzdělávání dětí a žáků.
- Škola se zapojuje do projektů a získává tím finanční prostředky pro svůj další rozvoj.

Silné stránky

- Vzdělávání v mateřské škole je založeno na činnostním učení, experimentech a pokusech, čímž je podporován aktivní přístup dětí k učení.
- Připravená, promyšlená a organizačně dobře zvládnutá výuka v základní škole umožňuje podporu komplexního rozvoje schopností a dovedností žáků.

Slabé stránky

- Souběžné vzdělávání dětí mateřské školy a žáků školní družiny v okrajových částech dne má nepříznivý vliv na průběh předškolního vzdělávání. Navýšení počtu žáků školní družiny v mateřské škole narušuje klima třídy a psychosociální podmínky pro vzdělávání dětí v mateřské škole doporučené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V průběhu vzdělávání využít sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí a žáků tak, aby posilovalo jejich sebepojetí a sebeuvědomění.
- Personálně a organizačně vyřešit vzdělávání dětí v mateřské škole a žáků ve školní družině v okrajových úsecích dne tak, aby byly zajištěny optimální podmínky pro vzdělávání dětí v mateřské škole.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná zastupitelstvem obce Lipová dne 30. 6. 2009 včetně příloh a dodatků;
2. jmenování do funkce ředitelky školy čj. 88/2006 z 12. 9. 2006, s účinností od 1. 10. 2006;
3. prodloužení funkčního období ředitelky školy čj. 324/2012 z 10. 10. 2012, s účinností na dobu 6 let;
4. výpis z Rejstříku škol a školských zařízení z 13. 4. 2017;
5. školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pod názvem „Rok s Mikešem“ platný od 1. 9. 2015;

6. školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2016;
7. třídní knihy mateřské školy vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
8. docházka dětí vedená k datu inspekční činnosti;
9. záznamy o rozvoji osobnosti a samostatnosti dítěte;
10. rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelky mateřské školy a vychovatelky školní družiny;
11. školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem „Začátek dobrý, všechno dobré“ s aktualizací od 1. 9. 2016;
12. školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2016;
13. rozvrh hodin základní školy platný ve školním roce 2016/2017;
14. třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
15. vybrané žákovské knížky k datu inspekční činnosti;
16. školní vzdělávací program pro školní družinu s účinností od 1. 9. 2014;
17. vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2016;
18. přehledy výchovně vzdělávací práce vedené ve školním roce 2015/2016, 2016/2017;
19. minimální preventivní program na školní rok 2016/2017 s účinností od 1. 9. 2016;
20. dokumentace výchovného poradce vedená ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
21. personální dokumentace pracovníků školy (dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovní smlouvy, platové výměry, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání zaměstnanců, osvědčení o absolvování kurzů v rámci školení a vzdělávání, výpisy z Rejstříku trestů);
22. plán personálního rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2016/2017;
23. výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016 z 26. 8. 2016;
24. kniha úrazů vedená od školního roku 2004/2005 pro děti a žáky;
25. hodnocení rizik při práci z března 2010;
26. účetní závěrka, rozbor hospodaření, hlavní účetní kniha, účtová osnova 2016;
27. zápis z jednání České školní inspekce s ředitelkou školy z 11. 5. 2017.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivan Topinka, školní inspektor

Mgr. Ivan Topinka v. r.

Mgr. Dana Lochschmidtová školní inspektorka

Mgr. Dana Lochschmidtová v. r.

Mgr. Jaroslava Petlíková, školní inspektorka

Mgr. Jaroslava Petlíková v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech 2. června 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Michaela Lámerová, ředitelka školy

Mgr. Michaela Lámerová v. r.

V Lipové 14. června 2017